

[Udenrigsministeren.]

Paa det Spørgsmaal, der blev rettet til mig af det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen, skal jeg svare, at der i den østrigske Tarif findes nævnt 7—8 Specialiteter, svejtsiske, hollandske, italienske og andre Ostetyper. Ved den paagældende Tillægsbestemmelse i Slutprotokollen er man netop sikret imod, at Østrig skulde kunne fastsætte en lavere Told f. Eks. for Svejtserost eller Goudaost, som ikke med det samme kom de her i Landet fremstillede Oste af tilsvarende Type til gode.

Til det ærede Medlem Hr. Fraenkel skal jeg blot sige, at det naturligvis skal være en Bestræbelse for Udenrigsministeriet altid, saa hurtigt det lader sig gøre, at forelægge Traktater for det udenrigspolitiske Nævn. Det har altid været Udenrigsministeriets Bestræbelser, men da Nævnet blev sammenkaldt en af de sidste Dage før Samlingens Slutning, meddelte vi netop dér, at det vilde være ønskeligt, om vi kunde faa Tilslutning til Behandlingen af disse Traktater, inden Rigsdagen sluttede, for at Afslutningen af dem kunde foregaa i Tiden, da Rigsdagen ikke var inde. Det fik vi, og ud fra dette handlede vi. Jeg beklager naturligvis, at Nævnets Medlemmer paa Grund af Rigsdagens Slutning ikke kunde faa Tid til at arbejde saa meget med Sagen, som jeg forstaaer, at det ærede Medlem ønsker, men det ærede Medlems Anmodning vil det altid være os en Glæde at imødekomme i videst mulig Udstrækning.

Himmelstrup: Jeg vil gerne gøre nogle enkelte Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Fraenkel. Det ærede Medlem har nu i Dag ligesom tidligere søgt at fremstille den nuværende Regerings Syn paa hele den økonomiske Situation, saaledes at det kunde direkte føres tilbage til og hvilede paa den rene Manchester-Teori. Nu vilde det føre for vidt ved denne Lejlighed at komme ind paa det urigtige heri, selv om jeg ikke mener, det vilde være uheldigt, om Manchester-Teoriene i noget højere Grad, end Tilfældet er, havde faktisk Raaderum indenfor de forskellige Lande, men jeg vil gerne have Lov til at sige til det ærede Medlem, at paa talrige Omraader kan man jo indenfor det danske Samfundsliv paa vise Lovgivningsforanstaltninger, som i Virkeligheden afviger, og med Rette afviger, fra den saakaldte rene Manchester-Teori.

Jeg skal nævne et Forhold som de Love, der lige fra 1890erne helt op til vore Dage er gennemført til Værn for Forbruger-

nes Interesser. Der er ingen som helst Tvivl om, at en Mængde af de Love slet ikke er i Overensstemmelse med det, det ærede Medlem kalder den rene Manchester-Teori. Den højtærede Handelsminister forelagde forleden Dag et Lovforslag om Anvendelse af Pap og Kunstlæder i Fodtøj; det er f. Eks. en Lovgivningsforanstaltning, man aldeles ikke kunde tænke sig under en Samfundsordning, der udelukkende var præget af disse saakaldte Manchester-Teorier. Man kan ogsaa nævne en Ting som Forholdet mellem Arbejder og Arbejdsgiver; hele den Maade, hvorpaa man, ogsaa fra den nuværende Regerings Side, er interesseret i dette Forhold gennem Lovgivningsforanstaltninger, viser bedst, at den rene Manchester-Teori aldeles ikke er gennemført.

Med Hensyn til selve Mestbegunsthedensprincipet syntes det ærede Medlem Hr. Fraenkel at mene, at man i Danmark i Virkeligheden maa befinde sig som en Art Fortidsdyr, der vaagner op og ser, at Forholdene ude omkring har ændret sig meget, meget stærkt, og det vil det ærede Medlem bevise ved at henvise til den Udhuling af selve Principet, som man fra forskellig Side har forsøgt paa at gennemføre.

Den højtærede Udenrigsminister oplyste i Landstinget, at disse Forsøg, som unægtelig er gjort i forskellige Lande paa gennem en Specialisering af Toldtariffen at borteliminere visse Fordele af Mestbegunstheden, er lige saa gamle som selve Principet. Men til Trods herfor har man alligevel ikke forladt dette Princip. Og jeg tror, man i det hele kan sige, at det beror paa en Misforstaaelse, naar det ærede Medlem vil give det Udseende af, at man i de traktatmæssige Forhandlinger mere og mere søger at frigøre sig for dette Mestbegunsthedensprincip rundt omkring i Landene. Den højtærede Udenrigsminister oplyste ogsaa i Landstinget, at af de vistnok ca. 300 Traktater, som var afsluttet i de senere Aar Staterne imellem, hvilede den aldeles overvejende Del, vistnok 75 pCt., paa dette Princip. Man kan maaske ogsaa minde om, at en Stat som de Forenede Stater i Nordamerika netop i 1923 er gaaet over til dette Princip i deres Handelstraktater, og at ligeledes baade Spanien og Frankrig i de allersidste Aar ogsaa er gaaet over til det samme Princip.

Der er, som sagt, ikke nogen Anledning til at gaa i Enkeltheder med disse Spørgsmaal, det bliver der senere Lejlighed til, naar en Gang Traktatkommissionens Betænkning kommer til at foreligge, og det Oplysningsmateriale, som dér kommer frem, vil, tror jeg, danne en udmærket